

Redegørelse for foranstaltninger og overvejelser i anledning af Statsrevisorernes beretning nr. 18 2002 om revision af statsregnskabet for 2002

Statsrevisorerne har ved brev af 15. december 2003 fremsendt ovenstående beretning og har anmodet om en redegørelse for beretningens indhold og konklusioner. Den ønskede redegørelse følger her.

Rigsrevisionens bedømmelse Trafikministeriets institutioner

Rigsrevisionen har på baggrund af de foretagne revisioner i Trafikministeriet bedømt 21 områder som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende. 1 område er bedømt ikke helt tilfredsstillende og 2 områder er bedømt ikke tilfredsstillende. Den afsluttende revision har givet anledning til 2 bemærkninger.

Rigsrevisionen har i forbindelse med revision af tværgående emner bedømt tilrettelæggelsen af indtægtsdækket virksomhed som meget tilfredsstillende for Trafikministeriets 2 undersøgte institutioner.

Rigsrevisionen har imidlertid fundet den samlede regnskabsforvaltning ikke helt tilfredsstillende. Hermed har Rigsrevisionen valgt at lade 1 bedømmelse som ikke helt tilfredsstillende og 2 bedømmelser til ikke tilfredsstillende påvirke den samlede bedømmelse for hele ministerområdet.

Rigsrevisionens bemærkninger vedr. departementet*Bemærkninger vedr. opfølgning af departementets løbende budget- og økonomistyring*

Rigsrevisionen har bemærket, at departementets budgetforbedringstiltag er forsinkede. Tiltagene indebærer systematiske budgetopfølgingsprocedurer, forbedring af rapporteringsmulighederne og formulering af Balanced Scorecard.

Departementet arbejder for nærværende videre med de nævnte tiltag. Der forventes et endeligt resultat i første halvdel af 2004.

Bemærkninger vedr. afsluttende revision af departementet

I forbindelse med den afsluttende revision påpeger Rigsrevisionen, at 10,2 mio. kr. afholdt til konsulentbistand i forbindelse med udbuddet af sejlruterne til og fra Bornholm i 2002 henstod på en balancekonto, og dermed belastede departementets drift. Rigsrevisionen finder det kritisabelt, at udgifterne ikke er udgiftsført i 2002.

Sagen er nu løst, idet udgifterne er endelig udgiftsført i 2003, jf. TB 03 (Akt 84 17/12 2003).

I forbindelse med den afsluttende revision påpeger Rigsrevisionen også, at der på en balancekonto i departementet stod 4,9 mio. kr. i tilgodehavende uden værdi. Beløbet vedrører et huslejedepositum, som oprindeligt tilhørte Banestyrelsens Rådgivningsdivision. Rigsrevisionen finder det uheldigt, at beløbet ikke er udgiftsført i 2002.

Sagen er nu løst, idet udgifterne er endelig udgiftsført i 2003, jf. TB 03.

Bemærkninger vedr. IT-revision ved departementet

IT-revisionen i departementet viste, at IT-anvendelsens muligheder for at kunne understøtte korrekt regnskabsaflæggelse ikke var helt tilfredsstillende. Dette skyldtes bl.a. manglende ledelsesmæssig involvering og usikkerhed om overholdelse af reglerne om adgangskontrol.

Der er nu etableret procedurer for og tilvejebragt dokumentation for grundlaget for brugeroprettelse i systemet.

Ligeledes er der i samarbejde med et eksternt konsulentfirma indledt et arbejde med at tilrettelægge budget- og regnskabsprocedurerne således, at disse giver det bedste styringsmæssige udgangspunkt.

Endelig er der ved etablering af et tværgående IT-samarbejde i Trafikministeriet skabt et grundlag for en stærkere ledelsesmæssig fokus på IT-anvendelsen i koncernen, jf. også den afsluttende bemærkning sidst i brevet.

Rigsrevisionens og statsrevisorernes bemærkninger vedr. Flyvesikringstjenesten

Rigsrevisionen har konstateret, at visse af Flyvesikringstjenestens statuskonti ikke var afstemte. Desuden har Rigsrevisionen fundet, at fuldstændigheden og kvaliteten af visse afstemningsmaterialer ikke har været helt tilfredsstillende.

Flyvesikringstjenesten har på denne baggrund tilført regnskabskontoret yderligere personale ligesom de manglende afstemninger nu er oprettet. Der er desuden tilrettelagt procedurer, som sikrer, at de samme problemer ikke opstår igen. Rigsrevisionen finder de beskrevne tiltag tilfredsstillende.

Det er væsentlig at fremhæve, både i relation til Rigsrevisionens og statsrevisorernes bemærkninger, at opretningen ikke har medført tab eller væsentlige afskrivninger, men alene i enkelte tilfælde betydet ændret periodisering. Der er desuden ikke sket overtrædelse af bevillingsregler, moms- eller skatteregler.

Lønrevision ved Flyvesikringstjenesten viste, at forretningsgangene på løn- og personaleområdet var tilrettelagt meget tilfredsstillende.

Rigsrevisionens bemærkninger vedr. Danmarks TransportForskning

Rigsrevisionen har foretaget lønrevision ved Danmarks TransportForskning, som har vist, at løn- og personaleforvaltningen ikke var tilfredsstillende. Dette skyldtes mangler i dokumentation af forretningsgange og interne kontroller.

Danmarks TransportForskning har nu tilrettet udførelsen af opgaver således, at de opfylder Rigsrevisionens krav. Arbejdet med udbedring af den manglende dokumentation er påbegyndt, men er endnu ikke tilendebragt. Ligeledes har Danmarks TransportForskning i samarbejde med Trafikministeriet igangsat et arbejde med at finde en samarbejdspartner på løn- og personaleområdet, idet der især for overenskomster for forskningspersonalet er behov for at få tilført kompetence, som Trafikministeriet pt. ikke råder over.

Rigsrevisionens og statsrevisorernes bemærkninger vedr. Banestyrelsen

Rigsrevisionen har gennem en periode foretaget flere undersøgelser af den økonomiske forvaltning i Banestyrelsen. Rigsrevisionen har på denne baggrund og på baggrund af revisionen i 2002 fundet, at Banestyrelsens prognosearbejde ikke var tilfredsstillende. Ligeledes finder Rigsrevisionen, at den manglende kvalitet i produktionsstyringen er kritisk for Banestyrelsens muligheder for at leve op til rammeaftalen. Rigsrevisionen finder dog, at der trods de styringsmæssige problemer i Banestyrelsen på væsentlige områder er nået betydelige resultater. Rigsrevisionen fremsætter endvidere en række konkrete kritikpunkter i relation til manglende integration af Banestyrelsens IT-systemer og i relation til manglende understøttelse af

styringsprocesserne.

Statsrevisorerne bemærker i lighed med Rigsrevisionen, at der er betydelig usikkerhed i økonomistyringen og stor forskel mellem prognoser og det endelige resultat på grund af efterslæb i produktionen.

Bl.a. i forlængelse af denne kritik er der iværksat en række initiativer at forbedre styringen af projekter og økonomi.

Som Rigsrevisionen også selv har oplyst, har etableringen af Trafikstyrelsen pr. 1. juli 2003 bidraget til en klarere opgavevaretagelse i Banestyrelsen. Således er en række af Banestyrelsens styrelsesopgaver, herunder de strategiske planlægningsopgaver, blevet udskilt. Banestyrelsens opgaveportefølje strømlines dermed og muliggør i endnu højere grad en fokusering på den egentlige produktionsopgave.

Der er desuden vedtaget lov om Banedanmark. Der indføres således en ny ledelse med selvstændig bestyrelse og direktion, hvor bestyrelsen foreløbig kun er rådgivende.

Trafikministeriet og Banestyrelsen har i 2003 aftalt at målrette og intensivere indsatsen til forbedring af styringen af økonomi og produktion. I forlængelse af dette arbejde har Banestyrelsen, med bistand fra et eksternt konsulentfirma, udarbejdet en handlingsplan til forbedring af styringen, som indeholder en række konkrete initiativer. 15 konkrete aktiviteter gennemføres i første halvår af 2004.

Rigsrevisionen er blevet præsenteret for planen og det er aftalt med Rigsrevisionen, at Banestyrelsen udarbejder en halvårlig status-orientering til Rigsrevisionen og Trafikministeriets ledelse.

Banestyrelsen oplyser, at Banestyrelsen i 2003 har reduceret opsparingen på hovedkontoen for fornyelse og vedligeholdelse, hvilket betyder, at efterslæbet i 2003 er reduceret fra et niveau, der svarer til 2½ måneders produktion, til et niveau, der svarer til mindre end 1 måneders produktion. I 2004, der er rammeaftalens sidste år, forventer Banestyrelsen at efterslæbet reduceres yderligere, således at Banestyrelsen fuldt ud udfører den fornyelses- og vedligeholdelsesproduktion, som er forudsat i rammeaftalen.

I den forbindelse bemærkes dog, at der vedr. Banestyrelsens driftskonti er et udestående i relation til rammeaftalebetingelserne på grund af faldende teleindtægter. Dette søges løst i samarbejde med Finansministeriet.

I relation til Rigsrevisionens mere konkrete kritikpunkter, kan følgende forbedringstiltag nævnes:

- I forbindelse med overgang til nyt lønsystem ibrugtages et rejseafregningssystem og i denne forbindelse foretages en komplet procesbeskrivelse.
- Banestyrelsen har i dag et meget højt IT-sikkerhedsniveau, hvilket generelt også gælder SAP-sikkerheden. Der har været tilfælde af uhensigtsmæssige autorisationer i systemet, men hovedparten af disse er nu løst. En netop gennemført gennemgang af SAP-sikkerheden foretaget af et eksternt revisionsfirma konkluderer, at sikkerhedsniveauet er fuldt acceptabelt. Der er foreslået en række justeringer, der nu omsættes til en handlingsplan. Handlingsplanen vil blive drøftet med Intern Revision.
- Banestyrelsen foretager løbende registreringen af anlægsaktiver i takt med færdiggørelse. Procedurene er præciseret og strammet op. Registrering af anlægsaktiver før 1998 blev ved

Banestyrelsens oprettelse registreret samlet. En evt. opsplitning heraf vil blive vurderet i forbindelse med Banestyrelsens overgang til ændrede regnskabsprincipper i forbindelse med statens regnskabsreform.

- Den mangelfulde registrering af IT-udstyr er afhjulpet. En systematisk registrering af brugere af mobiltelefoner påtænkes foretaget i SAP/HR i forbindelse med ibrugtagning af nyt lønsystem.
- Banestyrelsens regnskabsområde har efter drøftelse med Intern Revision lavet en plan for afhjælpning af de regnskabsmæssige kritikpunkter i intern revisions protokollat for 2002.

Afslutningsvist kan det nævnes, at der er aftalt en markant styrkelse af Banestyrelsens Intern Revision.

Rigsrevisionens og statsrevisorernes bemærkninger vedr. Ørestadsselskabet I/S' låneramme

Rigsrevisionen har bemærket, at der ikke ved opgørelsen af Ørestadsselskabets låneramme kan ses bort fra genudlåne til Frederiksberg kommune og Københavns amt og at Ørestadsselskabets låneramme er overskredet. Rigsrevisionen og statsrevisorerne finder det ikke tilfredsstillende, at Trafikministeriet ikke straks efter at Rigsrevisionen gjorde opmærksom på dette i revisionsprotokollatet vedrørende årsrapporten for 2002, sikrede en klar hjemmel om forholdet. Trafikministeriet har, i overensstemmelse med opfattelsen også i Finansministeriet, anført, at låneoptagelsen til videreudlån til Frederiksberg kommune og Københavns amt ikke skal indregnes i lånerammen.

Det er ikke i lovgrundlaget og i forarbejderne hertil eksplicit anført, hvorledes Ørestadsselskabets låneramme nærmere fastlægges i så henseende. Af aktstykkerne vedrørende Ørestadsselskabet - startende med Akt 69 11/12 1996 og omfattende tre aktstykker, hvor lånerammen senest er blevet forhøjet (Akt 250 11/6 1999, Akt 140 14/3 2001 og Akt 135 8/5 2002) - fremgår det imidlertid, at de pågældende kommunale låneoptagelser med henvisning til bemærkningerne til lovforslaget ikke skal medregnes i Ørestadsselskabets låneramme.

Dette fremgår også af de opgørelser, som har været vedlagt aktstykkerne til Folketingets Finansudvalg i forbindelse med ændring af lånerammen samt af den hidtidige praksis for opgørelsen af Ørestadsselskabets låneramme, som er benyttet i de af Ørestadsselskabet aflagte og Rigsrevisionen påtegnede regnskaber.

Med henvisning til de mellem Rigsrevisionen, Finansministeriet og Trafikministeriet førte drøftelser omkring Ørestadsselskabets låneramme i 2003, er der ved Akt 64 19/12 2003 foretaget en præcisering af rammerne for Ørestadsselskabets låneoptagelse således, at hjemmelsgrundlaget nu er klargjort.

Statsrevisorernes øvrige bemærkninger

Generelt gør statsrevisorerne også opmærksom på, at den ledelsesmæssige bevågenhed over for regnskabsforvaltningen i staten må intensiveres, ligesom statsrevisorerne pointerer vigtigheden af ledelsens engagement i IT-anvendelsen.

Trafikministeriet har noteret statsrevisorernes bemærkninger. For at skabe en øget ledelsesmæssig fokus på IT-anvendelsen i Trafikministeriet som koncern, er der etableret den før nævnte IT-gruppe. Resultatet af IT-gruppens overvejelser forelægges løbende ministeriets koncernledelse.

Med venlig hilsen
Flemming Hansen